

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อพัฒนา (Research and Development) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการปฏิบัติการตามภารกิจการดำเนินการนิเทศภายใน ของโรงเรียนในเขตอำเภอตากาลี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 แล้วนำมา กำหนดเป็นรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านงานวิชาการ อันจะนำมาซึ่งการพัฒนางาน วิชาการของโรงเรียนในเขตอำเภอตากาลี ให้บังเกิดคุณภาพที่สูงยิ่งขึ้น

เพื่อให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปตามจุดหมายที่กำหนด ผู้วิจัยได้ดำเนินการตาม ขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขั้นตอนการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษารูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนในอำเภอตากาลี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหา

1. ทำการศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายใน โรงเรียน ในด้าน งานวิชาการ ได้กำหนดขอบข่ายงาน ที่จะศึกษาไว้ 5 ด้าน คือด้านหลักสูตรและ การนำหลักสูตรไปใช้ ด้านจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อและนวัตกรรม ด้านการวัดและ ประเมินผล ด้านการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อสร้างรูปแบบ

2. กำหนด กรอบความคิด หัวข้อปัญหา และ จุดหมายของการวิจัย
3. กำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4. สร้างและพัฒนาเครื่องมือสำหรับการวิจัย ชนิดแบบสอบถามประมาณค่า 4 ระดับ (Rating Scale) โดยการปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา

5. เสนอเครื่องมือให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบโดยหาดัชนีความสอดคล้องและตรงเชิงเนื้อหาโดยหาค่า I.O.C โดย ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอแนะแล้วจัดพิมพ์ฉบับที่สมบูรณ์

6. ดำเนินการใช้เครื่องมือ (Try Out) กับผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนใน เขตอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถามโดยใช้ วิธีทดสอบหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ ครอนบาค (Cronbach)

7. ทำเครื่องมือที่สมบูรณ์แล้วไปทำการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง อำเภอตากฟ้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3

8. นำแบบสอบถามที่ตอบกลับมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำผลการตอบ แบบสอบถามมาหาค่าเฉลี่ยที่มีค่าสูงในแต่ละด้านสรุปประเด็นปัญหาเรียงลำดับเป็น 3 อันดับเพื่อ เตรียมการประชุมสนทนากลุ่ม

ช่วงที่ 2 สร้างรูปแบบ

1. นำแบบสอบถามที่วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยมัธยฐาน (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) พร้อมรายละเอียดสรุป ประเด็นปัญหา เตรียมเสนอผู้เกี่ยวข้อง

2. จัดการประชุมสนทนากลุ่ม โดยการนำผล จากข้อ 1 มาเสนอผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 7 คน ระดมความคิดเห็นอภิปรายกลุ่ม เพื่อหาข้อสรุปแล้วนำมากำหนดเป็น รูปแบบการนิเทศภายใน ของโรงเรียนในเขตอำเภอตากฟ้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ต่อไป

3. รายงานผลการวิจัยพร้อมข้อเสนอแนะของผลการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหา

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ในเขตอำเภอตากฟ้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 รวมทั้งสิ้น 572 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ในเขตอำเภอตาคลี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ตามตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซีและมอร์แกน(Krejcie and Morgan. 1970 : 608 อ้างถึงใน พิชิต ฤทธิ์จัญญ 2547 : 119) จำนวน 231 คน

ช่วงที่ 2 สร้างรูปแบบ

ประชากรได้แก่ผู้เชี่ยวชาญในการประชุมสนทนากลุ่ม จำนวน 7 คน โดยผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

1. เป็นศึกษานิเทศก์ มีประสบการณ์ในการนิเทศภายในโรงเรียน ไม่น้อยกว่า 5 ปี
2. มีวุฒิการศึกษา ไม่ต่ำกว่าปริญญาโท
3. เป็นผู้บริหารโรงเรียน โดยบริหารโรงเรียนมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี

ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1. นายวินิจ กลิ่นเพ็ญ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3
2. นายอนุสิทธิ์ เพชรสัมฤทธิ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3
3. นายนิเวศ ลำภา ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3
4. นางนุหลง ศุภศิลป์ หัวหน้าศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3
5. นายประมวล ประทุมชาติ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3
6. นายพรชัย ยิ้มพงษ์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนจันทนบุรีศรีสุวรรณหอนสรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3
7. นายพูลสวัสดิ์ มุงคุณ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านโคกกวาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครสวรรค์ เขต 3

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของโรงเรียนโดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาของวงจรเดมมิง ได้แก่ Plan

(การวางแผน) Do (การดำเนินการตามแผน) Check (การตรวจสอบผลงาน) Action (การปรับปรุงแก้ไข)

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับประสบการณ์ในการทำงาน เสนอ ข้อมูลเบื้องต้น ของผู้วิจัย

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาปัญหาการนิเทศภายในด้านวิชาการ เป็นแบบคำถามมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ เกี่ยวกับปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนด้านวิชาการของผู้นิเทศการศึกษาใน 5 ด้านคือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดเรียนการสอน ด้านสื่อและนวัตกรรม ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 40 ข้อ ให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาว่าปัญหาการปฏิบัติงานตามภารกิจกระบวนการนิเทศภายในด้านวิชาการในแต่ละข้อมากน้อยเพียงใดโดยกำหนดคะแนนประมาณค่าดังนี้

คะแนน 4	หมายถึง	ระดับปัญหาการปฏิบัติงานนิเทศภายใน	มากที่สุด
คะแนน 3	หมายถึง	ระดับปัญหาการปฏิบัติงานนิเทศภายใน	มาก
คะแนน 2	หมายถึง	ระดับปัญหาการปฏิบัติงานนิเทศภายใน	น้อย
คะแนน 1	หมายถึง	ระดับปัญหาการปฏิบัติงานนิเทศภายใน	น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาการนิเทศภายในด้านงานวิชาการ

ช่วงที่ 2 สร้างรูปแบบ

แบบสรุปประเด็นปัญหานำเสนอผู้เชี่ยวชาญจากการประชุมสนทนากลุ่ม

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหา

1. ศึกษาจาก เอกสาร วารสาร บทความ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดขอบข่ายในการสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

2. กำหนดขอบข่ายการสร้างเครื่องมือ ครอบคลุมการนิเทศงานวิชาการทั้ง 5 ด้าน และให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย

3. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมการนิเทศงานวิชาการของโรงเรียนทั้ง 5 ด้าน รวม 40 ข้อ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษางานวิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เทคนิคทางด้านภาษา ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

4.1 ผศ.ดร.วิรัช จงอยู่สุข คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
จังหวัดนครสวรรค์

4.2 นายนิเวศน์ คำรัตน์ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

4.3 ผศ. ธวัช วันชูชาติ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

5. ผู้ทรงคุณวุฒิหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามหาความตรงเชิงเนื้อหา(I.O.C) ของแบบสอบถาม ทั้ง 40 ข้อ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ให้ค่าดัชนีความสอดคล้องแบบสอบถาม ดังนี้ ข้อคำถามมีค่าดัชนี 0.67 จำนวน 2 ข้อ ค่าดัชนี 1.00 จำนวน 38 ข้อ

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบทดสอบแล้วหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.86

7. นำแบบสอบถามที่ได้ไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนในเขตอำเภอตากฟ้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3

8. นำแบบสอบถามที่ตอบกลับมาทำการวิเคราะห์สรุปเป็นประเด็นแต่ละปัญหา
ช่วงที่ 2 สร้างรูปแบบ

1. นำเอาผลจากการสรุปวิเคราะห์ปัญหามาทำการร่างเป็นรูปแบบ
2. นำผลการสังเคราะห์ปัญหาพร้อมรูปแบบฉบับร่างเสนอต่อที่ประชุมสนทนากลุ่มเพื่อรับทราบข้อเสนอแนะนำไปปรับปรุง
3. สรุปเป็นรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการวิจัยจะให้ได้ผลสำเร็จตามจุดหมายที่สำคัญประการหนึ่งอยู่ที่การเก็บข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 เพื่อขออนุญาตขอความร่วมมือ จากโรงเรียนในเขตอำเภอตากฟ้า ทั้ง 64 โรงเรียน ให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียน ซึ่งเป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่างทำการตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวน 231 ฉบับ พร้อมหนังสืออนุญาตจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ไปยังโรงเรียนในเขตอำเภอตาคลี รวม 64 โรงเรียน ให้ผู้ที่เป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้ทำการตอบแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่กลับคืนมา จำนวน 231 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้ง 231 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำแบบสอบถามมาจัดกระทำกับข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ กระทำโดยการวิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. นำคะแนนจากแบบสอบถามมาหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อศึกษาปัญหา ในการนิเทศภายในเกี่ยวกับงานวิชาการโดยรวมทุกด้าน และรายด้านเพื่อพัฒนาว่าผู้นิเทศภายในและผู้รับการนิเทศได้มีปัญหาคือปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายใน ด้านวิชาการอยู่ในระดับใด

2. ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์ประมาณค่าของ ลำราญ มีแจ้ง (2544 : 37) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	3.51 - 4.00	หมายถึง	มีปัญหานิเทศภายในด้านงานวิชาการ	มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง	มีปัญหานิเทศภายในด้านงานวิชาการ	มาก
คะแนนเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง	มีปัญหานิเทศภายในด้านงานวิชาการ	น้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายถึง	มีปัญหานิเทศภายในด้านงานวิชาการ	น้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลโดยใช้สถิติดังนี้

ใช้สถิติพื้นฐาน

1. ค่าเฉลี่ยมัธยฐานเลขคณิต
2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน